

Til Transportkomiteen

Skogeierforbundets innspill til statsbudsjettet 2020

Kap. 1320 post 64 - Utbedringer av fylkesveger for tømmertransport

I Nasjonal Transportplan for 2018-2029 varslet regjeringen at den ville etablere en tilskuddsordning til forsterkning av bruer på fylkesvegnettet i tråd med skognæringens ønsker. Ordningen skulle ha en økonomisk ramme på 50 millioner kroner hvert år i 6 år, til sammen 300 millioner kroner.

I statsbudsjettet for 2019 ble det opprettet en egen post i Samferdsels-departementets budsjett og satt av en oppstartsbevilgning på 25 millioner kroner.

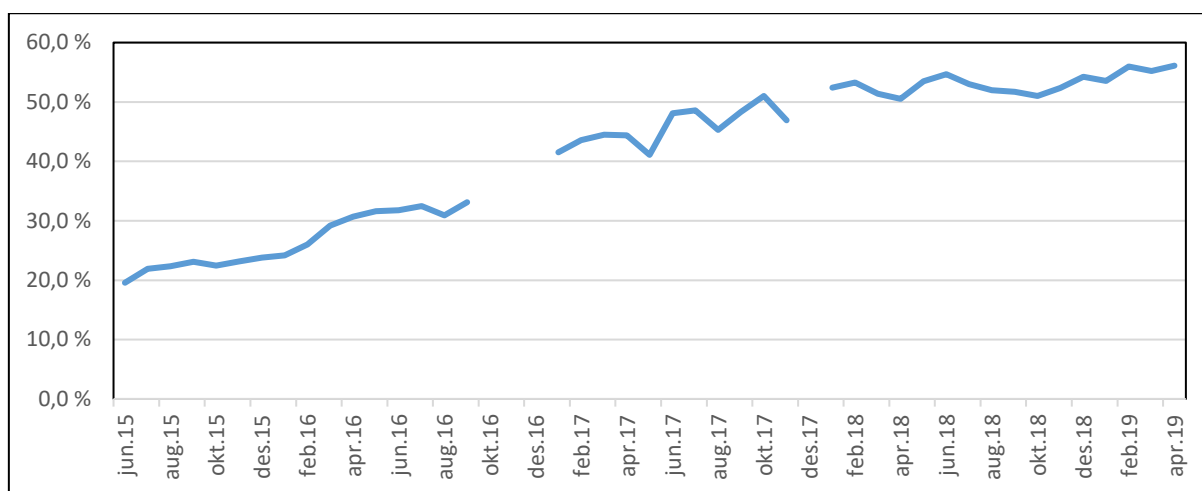
Våren 2019 sendte Vegdirektoratet forslaget om hvilke bruer som skal forsterkes i 2020 og 2021 på høring. Skognæringen og alle fylkeskommuner som uttalte seg, stilte seg bak forslaget. I Vegdirektoratets forslag er det i 2020 lagt opp til forsterkning av 21 bruer med en total ramme på 72,8 millioner kroner.

Samferdselsdepartementets forslag inneholder 25,8 mill. kroner til dette formålet. Dermed mangler det 47 millioner kroner for å gjennomføre de planene som er lagt.

Norges Skogeierforbund har i mange år jobbet systematisk med klassifiseringen av det offentlige vegnettet. Våre medlemmer har gjennomført en mengde møter med Statens vegvesen (5 regioner), fylkeskommuner (19) og kommuner (over 420). Vi har laget oversikter over hvordan vegnettet rundt om i fylker og kommuner har vært klassifisert, og vi har fulgt opp med oversikter over hvor mye av transporten som har vært utført med 60 tonn totalvekt, se figuren på neste side. Målet har vært å få 75 % av transporten til å gå med 60 tonn totalvekt. Så langt har vi fått god hjelp fra Statens vegvesen og Samferdselsdepartementet i dette arbeidet.

De 21 bruprojektene er fordelt på 11 fylker, og er av de største flaskehalsene som finnes lokalt. Fjerning av flaskehalsene vil effektivisere transporten og redusere kostnader for de bedriftene som skal kjøpe tømmeret. I de fleste tilfeller er det snakk om å redusere antallet lass med 25 %, dvs. at nyttelasten øker fra 30 til 40 tonn.

Det andre som er viktig er at staten tar en lederrolle og peker ut kursen for hvordan vi skal jobbe for å effektivisere transporten, redusere utslippene og legge til rette for vårt næringsliv. Hvis dere ikke følger opp NTP på et område hvor det har vært så tydelige formuleringer, vil det være et meget dårlig signal både til fylkeskommuner og kommuner. Vi håper at dere vil vise at det som har vært sagt og skrevet ikke er tomme ord, men at dere følger opp med en bevilgning 72,8 millioner til bruprogrammet i 2020.

Figur. Andel av tømmertransporten utført med 60 tonn totalvekt

Kap. 1352 Jernbanedirektoratet – Mer gods på bane

Skognæringen er en stor bruker av jernbane. Mer enn 25 % av tømmeret som hogges i norske skoger transporteres med tog, enten til Østfold, til Sverige eller til Trøndelag.

Skogeierforbundet vil først berømme jernbanemyndighetene for rask gjennomføring av elektrifiseringen til Follum. Follum er nå en terminal som nå håndterer 300 000 m³ i året, så investeringen på 26 millioner kroner (overslaget var 30) vil være tjent inn i løpet av noen få år (5-6 år hvis vi har regnet riktig, og når det gjelder Cargo Net sine transporter mot Østfold er vi sikre på det).

I arbeidet med jernbanesektorens godsstrategi konkluderte Jernbaneverket med at dagens terminalstruktur ikke er tilpasset dagens industristruktur og dagens virkestrømmer. Konsekvensen av det er at mye av tømmeret transporteres unødig langt på bil, og det har en kostnadsside og en miljøside. Derfor har vår næring lansert Godspakke Innlandet som bl.a. består av nye tømmerterminaler ved Gardermoen, på Kongsvinger og ved Mjøsbrua. Ifølge våre analyser vil vi med ny terminalstruktur redusere biltransporten av massevirke på Østlandet med 20 %. I tillegg er det pekt på flere tiltak på jernbanenettet som kan effektivisere transporten både mot Østfold og mot Sverige. Godspakke Innlandet er en helhetlig løsning som vil styrke godstransporten på bane, redusere transportkostnader, bedre lønnsomheten i skognæringa, legge grunnlaget for høy skogbruksaktivitet og bidra til at mer av verdiene fra tømmerstokken blir igjen i norske bygder.

I NTP 2018-2029 er det lagt opp til å gjennomføre godsinvesteringer på til sammen 18 mrd. kroner, hvorav om lag 5,5 mrd. kroner i første planperiode. Ifølge gjeldene handlingsprogram for jernbanesektoren skal de første tiltakene være ferdig i 2022.

Når ingen av tiltakene i Godspakke Innlandet er nevnt i statsbudsjettet for 2020, blir vi bekymret. Vi ber komiteen legge klare føringer for oppfølging av Godspakke Innlandet innenfor bevilgningen på 5,5 mrd. kroner. Det er viktig at investeringene i samferdselssektoren generelt og på jernbane spesielt rettes dit nytteverdien for næringslivet er størst. Godspakke Innlandet er et godt tiltak for å redusere kostnadene ved tømmertransport og er et viktig klimatiltak.